

Sygn. akt VIII Po 14/18 postanowieniem z dnia 19.10.2018r. sprostowano oczywistą omyłkę

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO	Lucyna Stąsik-Żmudziak
Protokolant		st. sekr. sądowy Marta Szacoń

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2018 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z wniosku K. G.

z udziałem K. P.

w trybie art. 111 ustawy Kodeks wyborczy

postanawia:

I. oddalić wniosek;

II. zasądzić od K. G. na rzecz K. P. kwotę 257 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt VIII Po 14/18

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 15 października 2018 roku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym K. G., na podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r., poz. 754), w związku z rozpowszechnianiem przez K. P., kandydata na urząd wójta Gminy B. na profilu F. nieprawdziwych informacji oskarżających wnioskodawcę o zniszczenie banerów, wniósł o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania nieprawdziwych informacji;
- 2) nakazania sprostowania nieprawdziwych informacji;
- 3) nakazania publikacji w lokalnym tygodniku (...) oraz (...), a także na profilu F. K. P. odpowiedzi na stwierdzenia naruszające jego dobra osobiste;
- 4) nakazania przeproszenia wnioskodawcy na łamach lokalnych tygodników (...) oraz (...), a także na profilu F. K. P.;
- 5) nakazania K. P. wpłacenia solidarnie kwoty 10.000,00 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego, tj. Stowarzyszenia (...).

W uzasadnieniu wniosku K. G. wskazał, że w dniu 14 października 2018 roku na profilu F. kandydata z ramienia (...) na wójta gminy B. K. P. znalazł się post, który zawierał nieprawdziwe informacje i naruszał dobra osobiste

wnioskodawcy. W jego ocenie K. P. oskarżył go o zniszczenie banerów w miejscowości S. i nazwał go tchórzem, który jedyne co ma do zaproponowania to użycie noża. Wnioskodawca wskazał, że K. P. w swoim poście zawarł nieprawdziwe informacje, które rażąco godzą w jego dobre imię, dobra osobiste i zniesławiają jego osobę. Bezpodstawne oskarżenia swoich kontrkandydatów o zniszczenie banerów i nazwanie ich tchórzami jednoznacznie skierowane jest m. in. do wnioskodawcy, który jest kontrkandydatem w wyborach samorządowych. W jego ocenie takie wpisy wypełniają również dyspozycję art. 212 § 1 kodeksu karnego. Mając to na uwadze K. G. wniósł o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego (wniosek k. 3-4 a.s.).

Na rozprawie w dniu 16 października 2018 roku uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku, jednocześnie przedkładając odpowiedź na wniosek, w którym zawarł argumenty związane ze stanem faktycznym i prawnym. Ponadto złożył wniosek o zasądzenie kosztów procesu wraz z poniesioną opłatą skarbową w wysokości 17,00 złotych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca K. G. w wyborach samorządowych w 2018 roku ubiega się o elekcję na stanowisko wójta Gminy B.. Jego kontrkandydatem jest K. P. (potwierdzenie zgłoszenia do rejestracji kandydata k. 5 a.s.).

W dniu 14 października 2018 roku K. P. umieścił na swoim profilu F. ((...)) post o następującej treści: „Dziś w S. poznałem program wyborczy moich kontrkandydatów. Cóż, widać, że tchórze jedyne co mają do zaproponowania to użycie noża. Widać jakie zagrożenie dla pewnych interesów niesie moja oraz T. B. kandydatura. To nie pierwsza tego typu sytuacja w tej kampanii ale w rozmowach z parafianami (..) (...) w S. wyczułem, że takie działanie przynosi odwrotny skutek niż ten zamierzony przez sprawców. Nie mają haków, to niszczą materiały. 21 października wybierzmy ludzi co proponują rozwój gminy bez użycia noża i szarpania” (wydruk z profilu F. k. 4v a.s.).

Wniosek jest niezasadny.

W myśl art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, tekst jedn.) jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe (Dz. U. nr 5, poz. 24, ze zmianami), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Natomiast z § 2 powołanego artykułu wynika, że sąd okręgowy rozpoznaje ten wniosek w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym.

Jak podkreśla się w doktrynie i judykaturze, omawiany przepis ustanawia szczególną ochronę prawną prawdziwości informacji w okresie kampanii wyborczej, kończącej się na 24 godziny przed dniem głosowania, zapewniając rzetelność kampanii i unikanie sytuacji, w których publikowanie materiałów z nieprawdziwymi materiałami mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w głosowaniu (P. Uziębło, Komentarz do art. 35 ustawy o referendum lokalnym, Lex 2007).

W trybie wskazanego przepisu przedmiotem ochrony sądowej jest wyłącznie prawdziwość danych i informacji reprezentowanych w trakcie kampanii wyborczej (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 października 1998 roku, I ACz 1026/98, Legalis nr 46650). Tym samym ochrona prawna wywodzona z art. 111 Kodeksu wyborczego dotyczy tylko i wyłącznie podawanych w materiałach wyborczych faktów, natomiast pozbawione ochrony są prezentowane przez kandydatów przemyślenia, komentarze, hipotezy, wnioski, oceny, postulaty, poglądy i opinie, które jedynie na faktach się opierają.

Tylko fakt ma bowiem charakter obiektywny. Każda ocena jest natomiast subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby jej dokonującej. Jest wyrazem prezentowanego poglądu na daną kwestię związanego z wykształceniem, doświadczeniem życiowym, wiarą, przekonaniem danej osoby. Tego rodzaju wypowiedzi nie poddają się ocenie według kryterium „prawda” – „fałsz”, albowiem oczywistym jest, że w ten sposób weryfikować można wyłącznie fakty. Wypowiedź o charakterze ocennym, stanowiąca przez to subiektywne stanowisko jej autora nie może zostać uznana za bezprawną, z uwagi na okoliczność, iż wolność wyrażania swoich poglądów jest wartością chronioną konstytucyjnie (art. 31 i 54 Konstytucji RP) oraz regulacjami międzynarodowymi (art. 10 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 roku, zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2, Dz. U. z dnia 10 lipca 1993 roku, nr 61 poz. 284).

Na gruncie polskiego systemu prawnego aktualny jest pogląd, zgodnie z którym nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby. Nawet naruszenie dóbr osobistych, o ile nie wyczerpuje przesłanek określonych w treści art. 111 § 1 kodeksu wyborczego, nie podlega ochronie w trybie tego przepisu, albowiem nie może on być, jako norma szczególna, interpretowany rozszerzająco. Nie bez znaczenia jest również sytuacja osoby, której dotyczą informacje potencjalnie naruszające dobra osobiste. Granice możliwej do zaakceptowania krytyki w przypadku polityków są bowiem szersze niż w odniesieniu do osób prywatnych. W odróżnieniu od tych ostatnich, politycy muszą być przygotowani i świadomi tego, że ich słowa i działania podlegają szczegółowej analizie przez dziennikarzy i społeczeństwo, a w konsekwencji muszą okazywać większą tolerancję (wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie L. przeciwko Austria z dnia 8 lipca 1986 roku, Seria A nr 103, p. 26; wyrok SA w Katowicach z dnia 1 października 1998 r., I ACz 972/98, Lex nr 39618).

Sąd przychyliła się jednocześnie do stanowiska, zgodnie z którym art. 111 § 1 kodeksu wyborczego zawiera katalog otwarty materiałów wyborczych stosowanych podczas kampanii wyborczej, które mogą być wykorzystywane podczas agitacji wyborczej. Nie ogranicza się zatem do materiałów wyborczych w rozumieniu art. 109 kodeksu wyborczego. Ratio legis przepisu zawartego w art. 111 § 1 kodeksu wyborczego skupia się na wyeliminowaniu rozpowszechniania nieprawdziwych informacji i polega na dążeniu do zapobieżenia zniekształcenia wyniku wyborów przez takie informacje (postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 7 września 2013 r., I ACz 775/13, Legalis nr 1023846). Cel przepisu pozostaje więc niezmienny niezależnie od wykorzystywanych materiałów wyborczych, czy też innych nośników informacji, związanych z rozwojem nowych form komunikacji z wyborcami. Z tego względu wpis na profilu portalu społecznościowego należy uznać za sposób prowadzenia agitacji wyborczej w rozumieniu art. 105 kodeksu wyborczego.

Końcowo podnieść należy, że zgodnie z treścią art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Odnosząc się do zarzutu zawartego we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym wskazać należy, że jest on niezasadny.

Uczestnik zawarł we wpisie na profilu F. stwierdzenie, że poznał program wyborczy swoich kontrkandydatów, nie wymieniając ich jednak z imienia i nazwiska. W dalszej części wskazuje, że jedyne co mają do zaproponowania tchórze to użycie noża.

Tak sformułowana wypowiedź przez K. P. nie odnosi się personalnie do żadnego z kontrkandydatów, w tym również do K. G.. Nie można tego powiązać ze zniszczeniem banerów wyborczych w miejscowości S. i przypisania

kontrkandydatom odpowiedzialności za takie działanie. Wyrażenie „jedyne co mają do zaproponowania to użycie noża” nie odnosi się bowiem do propozycji zawartych w programie wyborczym K. G.. W swojej wypowiedzi uczestnik postępowania nie wskazał, że wnioskodawca odpowiada za zniszczenie materiałów, a tym samym nie zawarł informacji, która podlegałaby weryfikacji przez Sąd. Nie odnosi się do jakichkolwiek działań K. G.. Jego wpis stanowi ogólne przemyślenia i hipotezy, a te nie podlegają ochronie w trybie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego. Sugestia zawarta przez K. G., wobec rzeczywistej treści wpisu, jest zbyt daleko idąca.

Wobec ustalenia, że wpis na profilu F. K. P. nie zawiera informacji nieprawdziwych, Sąd oddalił wniosek K. G. w całości. Tylko bowiem stwierdzenie rozpowszechniania takich informacji stanowi podstawę do wydania orzeczenia zgodnie z art. 111 § 1 pkt 1-6 kodeksu wyborczego.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I postanowienia.

O kosztach w punkcie II Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. z uwagi na wynik sprawy. Wysokość kosztów została ustalona na podstawie § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 r., poz. 265).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów, orzekł jak w postanowieniu.